

IESTĀJPĀRBAUDĪJUMU PRASĪBAS
Jāzepa Mediņa Rīgas Mūzikas vidusskolā
2018.gadā

1. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – TAUSTIŅINSTRUMENTU SPĒLE

KLAVIERU SPECIALITĀTE

1. Klavierspēle :

- Polifons skaņdarbs
 - Sonātes 1. vai 2. un 3.daļas
 - Instruktīva etīde
 - Brīvas izvēles skaņdarbs.
- 2. Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

AKORDEONA SPECIALITĀTE

1. Akordeona spēle :

- Mažora, minora gammas līdz trijām zīmēm divu oktāvu apjomā *legato* un *staccato*; trijskaņi, arpedžijas, V₇ (D₇) pamatveidā.
 - Viens polifons skaņdarbs.
 - Viens izvērsta formas skaņdarbs.
 - Viens lirisks skaņdarbs.
 - Viens virtuozs skaņdarbs vai etīde, vai tautas melodijas apdare.
- 2. Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

2. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – STĪGU INSTRUMENTU SPĒLE

VIJOLES SPECIALITĀTE

1. Vijoļspēle :

- Viena gamma trijās oktāvās pa 4, 8, 12 un 32 *legato*; arpedžijas ar apvērsumiem līdz 9 *legato*, pmVII₇ un V₇ (D₇) līdz 12 *legato*; dubultnotis – tercās, sekstās, oktāvas pa 4,8 *legato*.
 - Divas etīdes dažādiem tehnikas veidiem.
 - Izvērstas formas skaņdarbs 1. vai 2., 3.daļas.
 - Divi dažāda rakstura skaņdarbi.
- 2. Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

ALTA SPECIALITĀTE

1. Alta spēle :

- Viena gamma trijās oktāvās pa 4, 8, 12 un 32 *legato*; arpedžijas ar apvērsumiem līdz 9 *legato*, pmVII₇, V₇(D₇) līdz 12 *legato*; dubultnotis – tercās, sekstās, oktāvas pa 4, 8 *legato*.
 - Divas etīdes dažādiem tehnikas veidiem.
 - Izvērstas formas skaņdarbs 1. vai 2., 3.daļas.
 - Divi dažāda rakstura skaņdarbi.
- 2. Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

ČELLA SPECIALITĀTE

- Čella spēle :**
 - Viena gamma trijās oktāvās pa 4, 8, 12 un 32 *legato*;
arpedžijas pmVII₇, V7 (D₇) līdz 12 *legato*; dubultnotis *legato* pa 2.
 - Divas etīdes dažādiem tehnikas veidiem, no kurām viena dubultnotīs.
 - Izvērstas formas skaņdarbs 1. vai 2., 3.daļas.
 - Divi dažāda rakstura skaņdarbi.
- Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

KOKLES SPECIALITĀTE

- Kokles spēle :**
 - Viens izvērstas formas skaņdarbs.
 - Latviešu tautas melodiju instrumentāla apdare.
 - Viens virtuozs skaņdarbs vai etīde.
 - Viens lirisks skaņdarbs.
- Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā)

3. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – PŪŠAMINSTRUMENTU SPĒLE

SPECIALITĀTE – flauta, oboja, klarnete, fagots, saksofons, mežrags, trompete, trombons, tuba.

- Speciālā instrumenta spēle :**

Mažora, minora gammas un trijskaņu arpedžijas līdz 4 zīmēm; *detache* un *legato* grupējums pa 3 un 4;

 - Piecas sagatavotas etīdes,
(pēc komisijas izvēles jāatskaņo viena etīde vai fragmenti no vairākām etīdēm)
 - **Koka pūšaminstrumentu specialitātēs** – izvērstas formas skaņdarbs (koncerts, sonāte, svīta) vai tā daļas;
 - Viens skaņdarbs.
 - **Metāla pūšaminstrumentu specialitātēs** – izvērstas formas skaņdarbs vai tā daļas vai divi dažāda rakstura skaņdarbi.
- Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

4. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – SITAMINSTRUMENTU SPĒLE

SITAMINSTRUMENTU SPECIALITĀTE

- Speciālā instrumenta spēle :**
 - Mažora, minora gammas un trijskaņu arpedžijas līdz 4 zīmēm;
detache un *legato* grupējums pa 3 un 4;
 - Piecas sagatavotas etīdes,
(pēc komisijas izvēles jāatskaņo 1 etīde vai fragmenti no vairākām etīdēm)
 - Izvērstas formas skaņdarbs vai tā daļas vai divi dažāda rakstura skaņdarbi.
- Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

5. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – VOKĀLĀ MŪZIKA

DZIEDĀŠANAS SPECIALITĀTE

1. Solo dziedāšana:

- neliela 17., 18.gs. ārija (itāļu, franču, vācu u.c.);
- tautas dziesma;
- nolasīt dzejoli vai daiļliteratūras fragmentu (no galvas).

2. Teorētisko zināšanu pārbaude (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā).

IESTĀJPĀRBAUDĪJUMU PRASĪBAS *SOLFEDŽO* UN *MŪZIKAS TEORIJA* VOKĀLAJĀ NODAĻĀ

Eksāmenā reflektants saņem atzīmes atsevišķi par *solfedžo* un *mūzikas teoriju*.

Solfedžo :

Rakstiskā pārbaude – uzrakstīt vienbalsīgu mūzikas diktātu.

Mutiskā pārbaude – prasību saturs iestrādāts biļetēs, uz biļetes jautājumiem reflektants atbild bez iepriekšējas sagatavošanās

- 1) dziedāt no lapas vienbalsīgu piemēru (tonalitātes – līdz divām zīmēm, (ritmiskais zīmējums: veselas notis, pusnotis, pusnotis ar punktu, ceturtdaļnotis, ceturtdaļnotis, ar punktu, astotdaļnotis, astotdaļnotis ar punktu, sešpadsmitdaļnotis).
- 2) dziedāt gammas – dabisko mažoru, dabisko, harmonisko, melodisko minoru līdz 3 zīmēm; dziedāt jauktā secībā diatoniskās pakāpes.
- 3) dziedāt tonalitātē un no skaņas intervālus: tīra prīma, kvarta, kvinta, oktāva; liela sekunda, terca, seksta; maza sekunda, terca, seksta, septīma.
- 4) dziedāt tonalitātē un no skaņas akordus: mažora, minora kvintakordus ar apvērsumiem, V₇(D₇) ar atrisinājumu tonikā.
- 5) noteikt ar dzirdi augstāk minētos elementus.

Mūzikas teorija:

Praktiski uzdevumi pie klavierēm :

- 1) spēlēt solfedžo sadaļas mutiskās pārbaudes 2.-4.punktos norādīto:
 - mažors, minors (tā veidi);
 - intervāli tonalitātē un no skaņas;
 - akordi tonalitātē un no skaņas.
- 2) prast atbildēt uz šādiem jautājumiem, izmantojot doto nošu materiālu:
 - temps, tā apzīmējumi;
 - dinamika, tās apzīmējumi;
 - oktāvas, to nosaukumi;
 - mažors, minors (tā veidi);
 - tetrahordi;
 - metrs, ritms; takstsmēri;
 - paralēlās, vienvārda tonalitātes;
 - intervāli;
 - akordi

6. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – DIRIĢĒŠANA

KORA DIRIĢĒŠANAS SPECIALITĀTE

1. Dirigēšana :

- diriģēt divas nelielas dažāda rakstura kora dziesmas vai tautas dziesmu apdares (ne mazāk kā trīs balsīgas) 2/4, 3/4, 4/4 taktsmēros;
- spēlēt no galvas partitūras (abām dziesmām);
- dziedāt jebkuru balsi (no galvas) abām dziesmām;
- dziedāt bez pavadījuma latviešu tautas dziesmu (ne mazāk kā 3 pantus);
- dziedāt no lapas(solfedžēt) vingrinājumu vai kora partiju (grūtības pakāpe mūzikas skolas prasību ietvaros).

2. **Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

3. Prasības klavieru iestājpārbaudījumā

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS DIRIĢĒŠANA REFLEKTANTIEM

- Viens polifons skaņdarbs (divbalsīgs vai trīs balsīgs)
- Izvērstas formas skaņdarbs vai tā daļa(s).
- Viens skaņdarbs.

MŪZIKAS LITERATŪRAS EKSĀMENA JAUTĀJUMI

Klavieru, Stīgu, Pūšaminstrumentu, Sitaminstrumentu, Tautas mūzikas (akordeons, kokle) un Kordirigēšanas nodaļās.

- J.S.Bahs un viņa daiļrade.
- J.Haidns un viņa daiļrade.
- V.A.Mocarts un viņa daiļrade.
- L.van Bēthovens un viņa daiļrade.
- F.Šūberts un viņa daiļrade.
- E.Grīga daiļrade.
- P.Čaikovskis un viņa daiļrade.
- J.Vītola nozīme latviešu mūzikā.
- E.Dārziņš un viņa daiļrade.
- A.Kalniņa nozīme latviešu mūzikā.
- J.Ivanova daiļrade.
- Simfonija. Klasiskās simfonijas uzbūve.
- Programmatiskā mūzika: ievērojamākie komponisti un nozīmīgākie skaņdarbi.
- Opera 19.gadsimtā un 20.gs.sākumā: Džuzepe Verdi, Rihards Vāgners, Žoržs Bizē, Jānis Mediņš (raksturot vienu komponista daiļradi pēc reflektanta izvēles).
- Ievērojamākie latviešu 20.gadsimta 2.puses komponisti: Imants Kalniņš, Romualds Kalsons, Pēteris Vasks, Pēteris Plakidis (raksturot vienu komponista daiļradi pēc reflektanta izvēles).
- Dziesmusvētku tradīcijas Latvijā (īss pārskats).

PRASĪBAS SOLFEDŽO UN MŪZIKAS TEORIJĀ

visām specialitātēm (izņemot vokālo, mūzikas vēstures un teorijas un džeza un populārās mūzikas nodaļas)

Eksāmenā reflektants saņem atzīmes atsevišķi par *solfedžo* un *mūzikas teoriju*.

Solfedžo:

Rakstiskā pārbaude –uzrakstīt vienbalsīgu mūzikas diktātu.

Mutiskā pārbaude –prasību saturs iestrādāts biļetēs, uz biļetes jautājumiem reflektants atbild bez iepriekšējas sagatavošanās

- 1) dziedāt no lapas vienbalsīgu piemēru
- 2) dziedāt gammas – dabisko un harmonisko mažoru, minorus trijos veidos; dziedāt jauktā secībā diatoniskās pakāpes. (Reflektantiem uz klavieru, stīgu instrumentu un kordiriģēšanas nodaļām jāpārvalda tonalitātes līdz 4 atslēgas zīmēm, pūšaminstrumentu, sitaminstrumentu, tautas instrumentu nodaļu reflektantiem – līdz 3 zīmēm);
- 3) dziedāt tonalitātē un no skaņas intervālus: tīra prīma, kvarta, kvinta, oktāva; liela sekunda, terca, seksta; maza sekunda, terca, seksta, septīma.
- 4) dziedāt tonalitātē un no skaņas palielinātos un pamazinātos intervālus un atrisināt: pl2, pl4, pm5, pm7.
- 5) dziedāt tonalitātē un no skaņas akordus: mažora, minora kvintakordus ar apvērsumiem, pamazināto kvintakordu ar atrisinājumiem, V7(D7) ar apvērsumiem un atrisinājumiem tonikā, VII₇ (mazo vai pamazināto) ar atrisinājumiem tonikā - akordi jādzied uz augšu.
- 6) noteikt ar dzirdi augstāk minētos elementus un to secības;
- 7) pēc pedagoga dota impulsa (1-2 taktis) attīstīt muzikālo domu līdz periodam.

2. Mūzikas teorija:

Praktiski uzdevumi pie klavierēm :

- 1) spēlēt solfedžo sadaļas mutiskās pārbaudes 2.-4.punktos norādīto:
 - intervāli tonalitātē un no skaņas, to atrisinājumi
 - akordi tonalitātē un no skaņas, to atrisinājumi
 - mažors, minors, to veidi
 - veidot tetrahordu (mažora, minora, harmonisko, frīģisko)
- 2) prast atbildēt uz šādiem jautājumiem, izmantojot doto nošu materiālu:
 - temps, tā apzīmējumi;
 - dinamika, tās apzīmējumi;
 - skaņu un tonalitāšu burtu nosaukumi;
 - oktāvas, to nosaukumi;
 - mažors, minors, to veidi;
 - tetrahordi;
 - metrs; ritms, taktismēri;
 - paralēlās, vienvārda, enharmoniski vienādās tonalitātes;
 - akordi,
 - intervāli.

7. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – MŪZIKAS VĒSTURE UN TEORIJA

1. Solfedžo :

Rakstiskā pārbaude – uzrakstīt vienbalsīgu mūzikas diktātu.

Mutiskā pārbaude – prasību saturs iestrādāts biļetēs, uz biļetes jautājumiem reflektants atbild bez iepriekšējas sagatavošanās

- 1) dziedāt no lapas vienbalsīgu piemēru
- 2) dziedāt gammas – dabisko un harmonisko mažoru , minorus trijos veidos līdz 4 atslēgas zīmēm; diatoniskās pakāpes dziedāt jauktā secībā.
- 3) dziedāt tonalitātē un no skaņas intervālus: tīra pīma, kvarta, kvinta, oktāva; liela sekunda, terca, seksta; maza sekunda, terca, seksta, septīma.
- 4) dziedāt tonalitātē un no skaņas palielinātos un pamazinātos intervālus un atrisināt:
p12, p14, pm5, pm7.
- 5) dziedāt tonalitātē un no skaņas akordus: mažora, minora kvintakordus ar apvērsumiem, pamazināto kvintakordu ar atrisinājumiem, V7(D7) ar apvērsumiem un atrisinājumiem tonikā,
VII₇ (mazo vai pamazināto) ar atrisinājumiem tonikā - akordi jādzied uz augšu.
- 6) noteikt ar dzirdi augstāk minētos elementus;
- 7) pēc pedagoga dota impulsa (1-2 taktis) attīstīt muzikālo domu līdz periodam.

2. Mūzikas teorija :

Praktiski uzdevumi pie klavierēm :

- 1) spēlēt solfedžo sadaļas mutiskās pārbaudes 2.-4.punktos norādīto:
 - intervāli tonalitātē un no skaņas, to atrisinājumi
 - akordi tonalitātē un no skaņas, to atrisinājumi
 - mažors, minors, to veidi
 - veidot tetrahordu (mažora, minora, harmonisko, frīģisko)
- 2) prast atbildēt uz šādiem jautājumiem, izmantojot doto nošu materiālu:
 - temps, tā apzīmējumi;
 - dinamika, tās apzīmējumi;
 - skaņu un tonalitāšu burtu nosaukumi;
 - oktāvas, to nosaukumi;
 - mažors, minors, to veidi;
 - tetrahordi;
 - metrs; ritms, taktismēri;
 - paralēlās, vienvārda, enharmoniski vienādās tonalitātes;
 - akordi, intervāli.

3. Mūzikas literatūra :

Rakstiskā pārbaude - mūzikas pazīšana pēc dzirdes (tēmu saraksts mūzikas pazīšanai tiks izsniegts konsultācijās)

Mutiskā pārbaude : (prasību saturs iestrādāts biļetēs)

- J.S.Bahs un viņa daiļrade.
- J.Haidns un viņa daiļrade.
- V.A.Mocarts un viņa daiļrade.
- L.van Bēthovens un viņa daiļrade.
- F.Šūberts un viņa daiļrade.
- E.Grīga daiļrade.
- P.Čaikovskis un viņa daiļrade.
- J.Vītola nozīme latviešu mūzikā.
- E.Dārziņš un viņa daiļrade.
- A.Kalniņa nozīme latviešu mūzikā.
- J.Ivanova daiļrade.
- Simfonija. Klasiskās simfonijas uzbūve.
- Programmatiskā mūzika: ievērojamākie komponisti un nozīmīgākie skaņdarbi.
- Opera 19.gadsimtā un 20.gs.sākumā: Džuzepe Verdi, Rihards Vāgners, Žoržs Bizē, Jānis Mediņš (raksturot viena komponista daiļradi pēc reflektanta izvēles).
- Ievērojamākie latviešu 20.gadsimta 2.puses komponisti: Imants Kalniņš, Romualds Kalsons, Pēteris Vasks, Pēteris Plakidis (raksturot viena komponista daiļradi pēc reflektanta izvēles).
- Dziesmusvētku tradīcijas Latvijā (īss pārskats).

4. Prasības klavieru iestājpārbaudījumā

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS MŪZIKAS VĒSTURE UN TEORIJA REFLEKTANTIEM

- Viens polifons skaņdarbs (divbalsīgs vai trīsbalsīgs).
- Izvērstas formas skaņdarbs (sonātes 1.daļa vai variācijas).
- Lirisks skaņdarbs.
- Etīde.

5. Teorētisko zināšanu pārbaude izvēlētajā specialitātē.

8. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA - MŪZIKA DŽEZA UN POPULĀRĀ MŪZIKA

KLAVIERSPĒLE:

- Viens polifons skaņdarbs (ne mazāk kā trīsbalsīgs)
- Divas etīdes (viena obligāti virtuozs) vai viena etīde un viens virtuozs skaņdarbs
- Brīvas izvēles skaņdarbs no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegts konsultācijās)

ĢITĀRAS SPĒLE:

Klasiskā ģitāra -

- Divi dažāda rakstura skaņdarbi(akadēmiskajā izpratnē, ar klavieru pavadījumu)

Elektriskā ģitāra –

- Brīvas izvēles divi skaņdarbi no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)

Klasiskā un elektriskā ģitāra –

- Gammu spēle (līdz 3 zīmēm, arpēdžijas – mažora, minora trijskaņi, V7(D7); pmVII7
- Lasīšana no lapas

KONTRABASA (ELEKTROBASA) SPĒLE

Kontrabass:

- Divi dažāda rakstura skaņdarbi(akadēmiskajā izpratnē, ar klavieru pavadījumu)
- Brīvas izvēles skaņdarbs no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)

Elektrobass

- Brīvas izvēles divi skaņdarbi no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)
- Kontrabass (elektrobass)
- Gammu spēle(līdz 3 zīmēm, arpēdžijas – mažora, minora trijskaņi)
- Lasīšana no lapas

SAKSOFONA SPĒLE:

- Divi dažāda rakstura skaņdarbi (brīvas izvēles, akadēmiskajā izpratnē, ar klavieru pavadījumu) – viens obligāti virtuozs.
- Brīvas izvēles skaņdarbs no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)
- Gammu spēle(līdz 3 zīmēm, arpēdžijas –mažora, minora trijskaņi ar apvērsumiem pa 4; V7 (D7), pmVII7 ar apvērsumiem pa 4; artikulācijas *legato, detache*)
- Lasīšana no lapas

TROMBONA SPĒLE:

- Divi dažāda rakstura skaņdarbi (brīvas izvēles, akadēmiskajā izpratnē, ar klavieru pavadījumu) – viens obligāti virtuozs.
- Brīvas izvēles skaņdarbs no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)
- Gammu spēle (līdz 3 zīmēm, arpēdžijas –mažora, minora trijskaņi ar apvērsumiem pa 4; V7 (D7), pmVII7 ar apvērsumiem pa 4; artikulācijas *legato, detache*)
- Lasīšana no lapas

SITAMINSTRUMENTU SPĒLE:

Melodiskie sitaminstrumenti

- Viens skaņdarbs (brīvas izvēles, akadēmiskajā izpratnē, ar klavieru pavadījumu)
- Brīvas izvēles skaņdarbs no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)

Bungu komplekts:

- Brīvas izvēles divi skaņdarbi no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)

Melodiskie sitaminstrumenti un bungu komplekts:

- Lasīšana no lapas

DZIEDĀŠANA:

- Brīvas izvēles divi vokāli darbi no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)
- Lasīšana no lapas

2.Solfedžo džeza un populārās mūzikas specialitātēm

Rakstiskā pārbaude:

- uzrakstīt vienbalsīgu mūzikas diktātu,
- uzrakstīt mūzikas elementu diktātu (diatoniskie intervāli no pīmas līdz oktāvai; mažora, minora trijskaņi ar apvērsumiem; V7 ar apvērsumiem, VII7; p15, pm53; mažora, minora, senās skaņkārtas)

Rakstu darbā jāprot izmantot skaņurindas burtu nosaukumi

Mutiskā pārbaude

- pēc brīvas izvēles dziedāt un spēlēt pavadījumu iepriekš sagatavotai dziesmai (tautas dziesma, *pop*, *rock* u.c.stilos),
- improvizēt melodiju dažādās skaņkārtās (mažors, minors, senās skaņkārtas,
- dziedāt mažora, minora gammas, senās skaņkārtas ,
- atkārtot pedagoga spēlētās frāzes ar balsi, saglabājot pedagoga doto ritma *formula*.

Mutiskajā atbildē jāprot izmantot skaņurindas burtu nosaukumi

3. Mūzikas teorija džezā un populārās mūzikas specialitātēm.

Rakstiska pārbaude:

- intervāli no skaņas un tonalitātē,
- akordi no skaņas un tonalitātē (mažora, minora, pamazinātais, palielinātais trijskaņi; septakordi V7, VII7, II7 ar atrisinājumu,
- skaņkārtas – mažors, minors (jāprot uzrakstīt gamma no jebkuras pakāpes uz augšu un uz leju), senās skaņkārtas uz augšu un uz leju,
- temps, tempa apzīmējumi,
- dinamikas apzīmējumi,
- skaņu un tonalitāšu burtu apzīmējumi,
- oktāvas, to nosaukumi,
- ritma vienību apzīmējumi,
- taktsmēri, to veidi

4. Teorētisko zināšanu pārbaude izvēlētās specialitātes jomā.

**Apspriests un pieņemts JMARMV
Pedagoģiskās Padomes sēdē
15.01.2018. (Protokols Nr.3)**